

Hudobná náuka 3.ročník, I.časť

Téma: Rozdelenie hudobných nástrojov

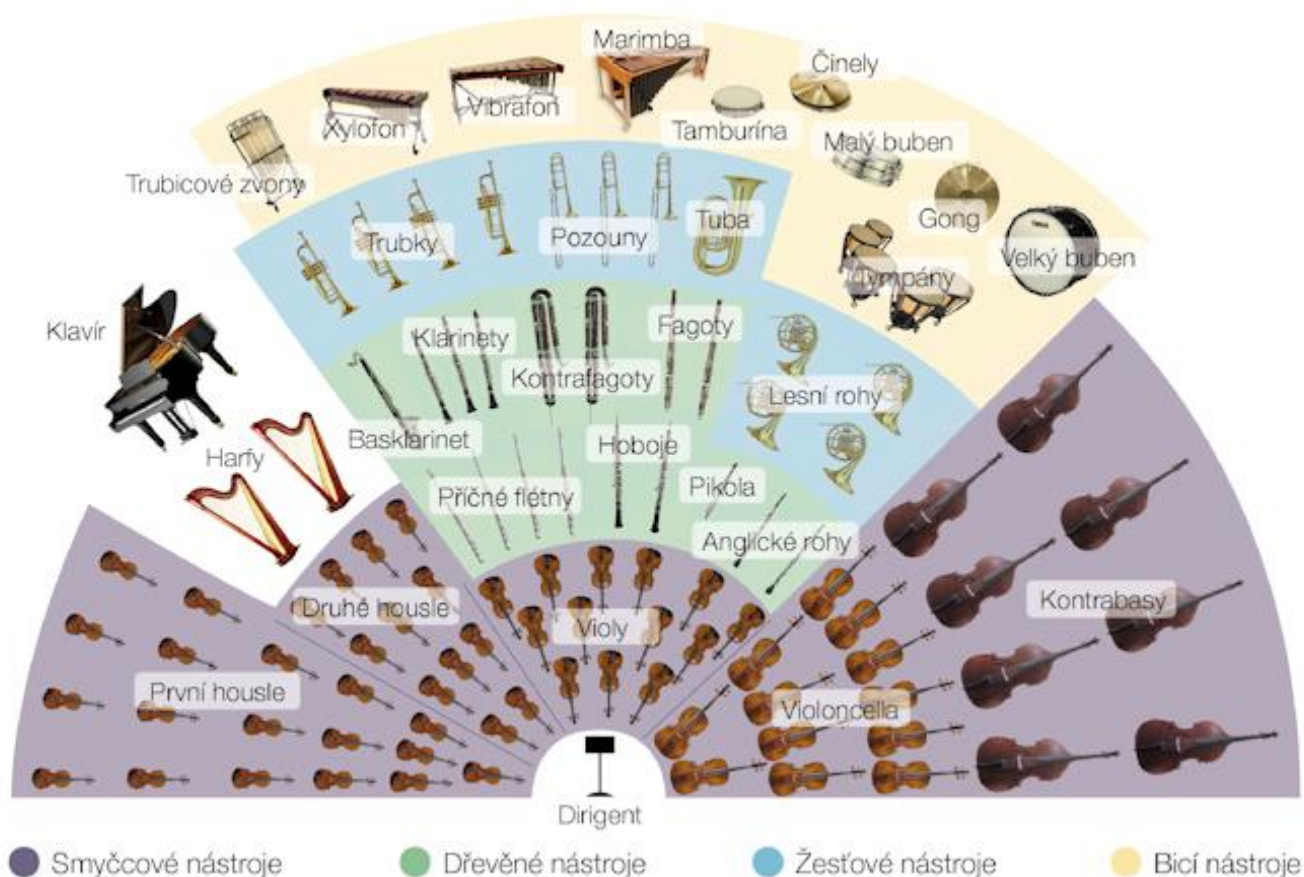
Do notového zošita si urobíme poznámky a zapíšeme rozdelenie a jednotlivé druhy hud. nástrojov. Môžeme si cez link pozrieť aj jednotlivé nástroje s obrázkom a ich opis.

Druhy hudobných nástrojov

- **Strunové nástroje:** Ich spoločným znakom je vyludzovanie tónov rozochvieváním strún. Podľa toho, ako a čím sa struny rozochvievajú, delíme strunové nástroje na:
 - **Sláčikové:** Hrá sa na nich pomocou sláčika. Patria sem husle, viola, violončelo a kontrabas.
 - **Brnkacie:** Hrá sa na ne rukou alebo pomocou brnkacieho telieska - plektry. Do tejto skupiny patria: gitara, lutna, mandolína, balalajka, bendžo, bandura, lýra, citara, čembalo alebo harfa.
 - **Úderné:** Struny sa rozochvievajú priamym úderom na strunu alebo úderom na klávesnicu. Patria sem klavír, cimbal a iné.
- **Dychové nástroje:** Základným princípom hry na tieto nástroje je vdychovanie vzduchu do nástroja. Podľa toho, z akého materiálu sú vyrobené, delíme ich na:
 - **Drevené:** Sú to vlastne píšťaly, ktoré sa od seba líšia farbou zvuku a silou tónu. Patrí sem pikola, zobcová flauta, klarinet, hobo, fagot a kontrafagot. Napriek tomu, že saxofón sa vyrába z kovu, radíme ho medzi drevené dychové nástroje, najmä pre prítomnosť dreveného jazýčka, ktorý vibruje a vydáva zvuk.
 - **Plechové:** Plechové dychové nástroje sú vyrobené z tepaných plechov rôznych kovových zmesí. Základom tejto skupiny nástrojov bol roh. Patria sem všetky druhy trúbok, lesný roh, pozauna, tuba a iné.

- **Bicie nástroje:** Zdôrazňujú najmä **rytmickú** stránku hudby. Rozdeľujeme ich podľa toho, či ich možno ladiť, alebo či majú stály nemenný tón istej výšky:
 - **Bicie nástroje, ktoré je možno ladiť:** Môžeme ich naladiť podľa nôt, ktoré chceme hrať. Sú to najmä **tympány**, **xylofón**, **vibrafón**, **čelesta** a iné.
 - **Bicie nástroje s nemenným tónom:** Nemôžeme zmeniť tón, ktorý vydajú. Patria sem **činely**, **triangel**, rôzne veľké **bubny**, **kastanety**, **tamburína**, **gong** a iné.
- **Klávesové nástroje:** Sú to nástroje, na ktoré sa hrá pomocou klávesnice - **klaviatúry**. Zvuk môže byť produkovaný či už pomocou vzduchu (**organ**, **harmónium** a **akordeón**), rozvibrovaním strún (klavír alebo čembalo), alebo pomocou elektrického prúdu (**syntetizátor**).
- **Elektronické hudobné nástroje:** Tieto nástroje vytvárajú zvuk pomocou elektronických zariadení a elektrického prúdu. Svojim tvarom často napodobňujú ostatné nástroje najmä gitary, klávesy alebo bubny.

Rozdelenie a obsadenie nástrojov v symfonickom orchestri

DOMÁCA ÚLOHA:

Vypočujte si záznam z koncertu Slovenskej filharmónie:

<https://stream.filharmonia.sk/video/?v=KS202010231900>

Na str.13 v pracovnom zošite napíšte medzi aké druhy patria jednotlivé hud. nástroje.

Zarad' hudobné nástroje (sláčikové, dychové plechové, dychové drevené, bicie).

TYMPANY	_____	POZAUNA	_____
KONTRABAS	_____	MALÝ BUBON	_____
TRÚBKA	_____	VIOLONČELO	_____
TRIANGEL	_____	PRIEČNA FLAUTA	_____
VIOLA	_____	HOBOJ	_____
FAGOT	_____	LESNÝ ROH	_____
HUSLE	_____	VEĽKÝ BUBON	_____
KLARINET	_____	TUBA	_____
ČINELY	_____	PIKOLA	_____